

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
"Šviesa" - Luz
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
Rua Coronel Moraes, 338
SÃO PAULO

L. R. K. BENDRUOMENES ORGANAS

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
ATSK. NUM. KAINA 300 RS.

Metai II

S. PAULO, 1936, Balandis - April 4 d.

N° 14 (28)

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS IVYKS BALANDŽIO 19 DIENA

Prie ko einama?

Jau nekarta rašėm, kad mūsų konsulas veda žalingą visai mūsų kolonijai politiką, kad turi rimčiau pažiūrėti į dalykų stovį ir kad savo vedama politiką turi būtina pakeisti ir eiti bešališku keliu. Rašėm ir faktais įrodinėjom, kad tos kolonijos nesantais kos svarbiausia priežastimi yra pats ponas konsulas Gaučys. Jis vieton to, kad eiti prie kolonijos sutvarkymo ir jos nuraminimo, stengėsi dar labiau tą nesantaiką padidinti ir dar daugiau sukūrėsi visuomenės narius.

Kilus asmeniškam ginčui tarp kolonijos kapeliono kun. B. Suginto ir mokytojo V. Nalivaikos, nejaugi p. konsulas Gaučys negalėjo juos sutaukinti geruoi? Nejaugi jis tą menką nesupratimą negalėjo likviduoti? Kam reikėjo juos kiršinti viens prieš kitą ir daryti nesantaiką kolonijoje? Susiskaldžius kolonijai į dalis ir pasis kleidžius visokiai provokacijai, nejaugi p. P. Gaučys negalėjo savo iniciatyva sukviesti visus veikėjus konsulatui ir išaiškinti visus leidžiamus gandus? Kas žin, gal ir taika būtų įvykus. Bet to konsulas nenor daryti, tarytum ko tai bijo ar per daug yra pasidavęs svetimųjų įtakai.

Maža to. Ponas Konsulas dar tolfau nuėjo. Kun. B. Sugintui likvidavus neusupratimą su p. Nalivaika ir išaiškinus visuomenei kas juos sukūrė viens prieš kitą, p. P. Gaučys ėmėsi keršto, išvyk tik pagrasindamas nutraukisias kunigui pašalpa, o balandžio 1—2 dienomis per savo p. Ciuvinską pareiškė, kad jokios pašalpos nemokėsiąs, nors ta pašalpa yra Lietuvos Vyriausybės skirta. Bet p. Gaučys su tuo nesiskaito, by tik jo kerštas būtų įvykdytas.

Visgi keista, kad p. P. Gaučys griebiasi tokių kovos priemonių. O gal mano, kad tuomi nuramins mūsų visą visuomenę? Jei taip, tai labai klysta. Jau šiandien neramumas pasiekė aukščiausio laipsnio, o ryt — poryt dar jis padidės.

Akyvaizdoj to viso mums tenka tik suukti ir užklausti: prie ko einama, ponas konsule?

Visuotinas streikas Lenkijoje

Telegrafo pranešimu, balandžio 2 d. visoje Lenkijoje sustreikavo transporto darbininkai bei vežėjai ir t. t. Tik gelžkeliai dirba. Steiko agitatorius policija suiminėja. Balandžio 2 d. suimta 583. Manoma, kad ir gelžkeliečiai prie streiko irgi prisidės.

Tai bent aukos!

São Paulo pramoniškai Maža

Vokiečiai siulo taiką

Hitleris užėmęs Reino zoną, tuojau pasiuntė Lokarno pakta sudariusioms valstybėms pareiškimą, kad nori taikintis. Jo pareiškimas tapo atmesias ir pareikalauta, kad jis savo kariuomenę iš Reino atitrauktų. Hitleris atsakė, kad dabartinis metu negalima, nes visoj Vokietijoje eina plebescitas (žmonių balsavimas), o tik tuomet pažūrėsiu. Plebescitas išėjo Hitlerio naudai (už balsavo 99%). Gavęs tokį pritarimą, beveik vienbalsiai, Hitleris kovo 31 d. pasuntė į Londoną savo atstovą su nauju pasiulymu susitaikymo klausimu. Šio pasiulymo svarbesni punktai yra šie:

1.) Pripažinti, kad Versalės sutartį ir Lokarno pakta sulaužė ne Vokietija, bet Prancūzija sudarydama

nepuolimo sutartį su Rusija.

2.) Vesti derybas dėl sudarymo naujo pakto (Lokarno jai neegzistuoja).

3.) Laikė keturių mėnesių Reino zonoje pasilieka dabartinė padėtis ir Hitleris pasižada į tą kraštą daugiau kariuomenės nesiųst.

4.) Padarius naują pakta, Vokietija pasižada jį priimti.

5.) Vokietija pasižada padaryti su visomis kaimyninėmis valstybėmis nepuolimo sutartis ir įstos atgal į Tautų Sągą nariu.

Balandžio 1 d. Prancūzijos ir Anglijos ministerių kabinetai pradėjo šį pasiulymą svarstyti. Tačiau, kaip matome, Hitleris visai nebijo Tautų Sągos nei visos Europos.

Nukentėjo Jonas Bagdonas

Balandžio 1 d. 3 val. nakties lietuvis soferis Jonas Bagdonas su savo automobiliu stovėjo gatvėje Condeleiro Nebias laukdamas keleivių. Štai vienas prisiartinio ir įsakė jį nuvežti į Barra Fundą. Ten nugabenęs keleivį, sustabdė automobilį, bet tuo tarpu keleivis atstatė revolverį ir pareikalavo atiduoti visus pinigus. Prisiartinio dar du piliečiai su revolveriais. Tokiu būdu Bagdonas buvo priverstas atiduoti pinigus (150\$000), savo dokumentus ir ant galo automobilį.

Policija daro pastangas sugauti tuos plėšikus.

Pasiskandino Pipiras

Balandžio 2 d. 11 val. ryto São Paulo upėje Tietė prie Villa Anastacia pasiskandino lietuvis Jonas Pipiras, Light tarnautojas, 32 metų amžiaus. Ant upės kranto paliko visus savo dokumentus ir du laiškus adresuotus Lučiai Pipiraitei ir Juozui Meškauskui. Manoma, kad ten bus pažymėta mirties priežastis. Jo kūnas iš vandens ištrauktas.

«GRŪDO» SUSIRINKIMAS

Lietuvių Ūkininkų Kooperacijos Bendrovės «Grūdas» steigiamasis narių susirinkimas įvyks balandžio 5 d. 3 val. po piet. Mookos Dariaus ir Girėno salėje. Ūkininkai kaip vienas tame susirinkime turi dalyvauti.

«Grūdo» Draugijos
Valdyba

Rekolekcijos

SVENTO ANTANO DO PARY BAŽNYČIOJE

Balandžio 4 d. nuo 5 iki 9 val. vakaro.

Balandžio 5 d. Išpažintis nuo 5 val. ryto iki Sumos.

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS

Pamaldų tvarka

Balandžio 6—7 d. Suaugusiems rekolekcijos Mookos šv. Rafaelio bažnyčioje nuo 5 iki 9 val. vak. Vaikams išpažintis balandžio 7 d. nuo 3 val. po piet., o komunija balandžio 8 d. 8 val. ryto.

Balandžio 8 d. Rekolekcijos Bom Retiro bažnyčioje nuo 5 iki 9 v. vak.

Didysis ketvirtadienis. Pamaldos šv. Juozapo bažnyčioje (Villa Zelinoj) 11 val.

Didysis šeštadienis. Pamaldos ten pat nuo 7 val. ryto. Mišparai 8 val. vakaro.

REZUREKCIJA

Rezurekcija (Prisikėlimas) sekma dienį 6 val. ryto šv. Juozapo bažnyčioje. Pamaldos bus laikomos prisilaukiant Lietuvos papročių su procesija aplink bažnyčią.

11 val. suma šv. Antano do Pary bažnyčioje.

Krikštai

Velykų I dieną krikštai šv. Juozapo bažnyčioje iki 9 val. ryto, o šv. Antano do Pary bažnyčioje nuo 1 iki 3 v. po piet.

Protestas prieš p. konsula

São Paulo L. R. K. šv. Juozapo B-nės Valdyba bei Statybos Komitetas, susirinkęs š. m. balandžio 1 d. į bendrą posėdį ir apsvaustęs bendrą padėtį bei konstatavęs žalingą vedamą politiką iš pono Konsulo P. Gaučio pusės, ypatingai nukreiptą prieš kolonijos kapelioną kun. B. Sugintą ir L. R. K. šv. Juozapo Bendruomenę, nutarė išreikšti didelį pasipiktinimą ir išnešti viešą protestą prieš poną Gaučį dėl jo varomos kolonijai pragaištingos politikos.

Protesto tekstas bus paskelbtas sekančiam «Šviesos» numery.

Mokyklos tėvų susirinkimas MOKOJE

Š. m. kovo mėn. 27 d. «Dr. V. Kudirkos» v. rūmuose įvyko šios mokyklos mokinių tėvų visuotinis metinis susirinkimas, kuriam pirmininkavo A. Šerbenta.

Susirinkime dalyvavo beveik visi mokinių tėvai. Pranešimą iš komiteto veikimo padarė A. Šerbenta, primindamas, kad perėjusiais metais mūsų kolonijos gyvenimas buvo išjudintas iš patarimų, visose organizacijose buvo rašomi protestai, rezolucijos, nepasitenkinimas vienu kitais, nors k-tas vienas laiką stengėsi būti nuosaaliai, niekur nesikišti, bet kuomet tapo paliesti tiesioginiai mokyklos reikalai, tad noroms, nenoroms buvome priversti ir mes įsivelti į tą kolonijoj sukeltą chaosą.

Kelias kart buvome priversti kreiptis į atitinkamas įstaigas Lietuvoje, kad ir dėl paskutinių įvykių, t. y. mokyklų reformų irgi kreipiamės į DULR su prašymu, nes p. Konsulas atsisakė patenkinti teisėtus šios mokyklos mokinių tėvų reikalavimus.

Toliau praneša apie mokyklos ekonominę būklę per 1935 metus; pa-

jamų buvo 6:462\$800, bendros išlaidos 6:445\$600. Š. m. I d. sausio mėn. kasoje buvo 17\$200 reisu, už 3:000\$000 yra įgyta mokyklos turto — inventorius, apmokėtos nuomos išlaidos ligi persikėlimui į nuosavus rūmus, sargui algai ir kitos mokyklos išlaidos. Toliau sekė Reviz. Kom. pranešimai. Pirmosios komisijos akta buvo įrašyta daug neteisingų dalykų tikslu inkriminuoti buvusį šios mokyklos vedėją mok. V. Nalivaiką bei kitus k-to narius.

Specialios Revizijos K-jos vardu pranešimą padarė p. St. Vinkauskas, iš kurio pranešimo paaiškėjo, kad visos padarytos išlaidos yra teisėtos ir jokių piniginių suklastojimų nėra, baigdamas perskaitė aktą pasirašytą: St. Vinkausko, A. Kėcoriaus, J. Masio, A. Juodziavičiaus ir J. Butrimo. Į susirinkimą specialiai buvo k-to pakviestas ir mok. V. Nalivaika, kad kilus kokiems neišaiškumams galėtų suteikti paaiškinimų.

Svarstant mėnesinio mokesčio klausimą tėvų tarpe kilo bruzdėjimas, dauguma griežtai atsisakė mokėti, nes kadangi „Liet. S-ga Braz.“ suvaržė tėvų teises, neigia komitetus, tai, girdi, lai padengia ir mokyklos išlaidas.

Nors susirinkimo pirmininkas griežtai reikalavo neliesi pašalinių asmenų, bet vistiek tėvai griežtai protestavo prieš «Liet. S-gos Braz.» «sefus» Majų ir Čuvinską, bei jų vedamą politiką mokyklų atžvilgiu, joki aiškinimai mažai gelbėjo ir šiuo klausimu nieko konkretaus nenutarta.

Vos pravedus pusiau slapto balsavimu naujo k-to rinkimus, susirinkimą prisiėjo uždaryti neišsėmus visos dienos tvarkės, nes visą laiką «S-gos» «sefų» šalininkai kėlė triukšmą, kaip: Balčiūnas, Kublickas ir Nanartonis, jiems sistematingai pritarė ir mok. Gaigalas padėdamas išprovokuoti susirinkimą.

Laikė debatų kelis kart bėgo iš salės tartis už durų su «lithuaniečiais». Visgi keista, kad mokytojas vietoj padėjęs išlaikyti tvarką į ardo, kuo pasipiktino netik visi tėvai, bet ir svečiai.

Jeigu į tai neatkreips dėmesio, kam yra pavesta daugiausia rūpintis mokyklomis, tad tokiose aplinkybėse mokyklos darbas bus prislėgtas ir kalmė metų mažai duos naudos vaikams bei jų tėveliams.

Koresp.

Hitleris gražiai atsiliopė apie Lietuvą

Hitleris savo paskutinėje kalboje Reichstage ne tik kad paminėjo, jog ir su Lietuva yra pasiryžusi Vokietija sudaryti nepuolimo sutartį, bet drauge parodė ypatingos simpatijos ištarėdamas, kad Lietuva turi laikyti palmės šaką. Tai buvo padaryta iliuzija į taiką, kurios palaikymas Europoj daug priklauso nuo Lietuvos.

Nauja Lietuvos Sovietų Rusijos prekybos sutartis

Jau dviejų metų, kaip tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos eina gyva prekyba. Lietuva perka įvairias mašinas, benzina ir kitas prekes, o Sovietų Rusija — įvairius žemės ūkio gaminius ir gyvulius. Tačiau ligšiolinė Lietuvos Sovietų Rusijos prekybos sutartis pasibaigė 1935 m. pabaigoje. Tuojau po to buvo pradėtos tarp abiejų kraštų derybos naujai prekybos sutarties sudaryti. Dabar tokia sutartis jau sudaryta. Ji dar daugiau praplečiama. Tuo būdu tarp abiejų kraštų prasidės dar gyvesnė prekyba, negu buvo ligšiol.

SKELBKITES TIK

„ŠVIESOJE“

KAS GIRDĖT VILNIUJ?

Lenkai uždarė 123 lietuvių mokyklas tuo padarydami didelę skriaudą lietuviams.

VILNIAUS MIESTO VALDYBA VILNIUI

grąžino seną vardą «Karališkoji sostinė «Vilnius».

VILNIUJE SUSIKŪRĖ

„Lyga doroviniam atnaujinimui“ iš profesorių, advokatų, mokytojų ir kunigų. Jų tikslas ir siekimas yra pakelti visuomenės dorovę ir krikščioniškais pagrindais naują gyvenimo atmosferą, kovoti su vieša nedorove, pirmiausia kinuose, radio, spaudoj ir literaturoj.

ITALAI SMARKIAI ATAKUOJA

Telegrafo pranešimu, italų karo orlaiviai kovo 29 d. bombardavo abisinių miestą Harrar. Beveik visas miestas sunaikintas. Taip pat tapo sunaikinta prancūzų ligoninė ir daug bažnyčių koptų. Užmušta 40 asmenų ir 120 sužeista.

Kovo 28 d. italai be jokio pasipriešinimo užėmė miestus Socota ir Debarech, du prekybos centrus Abisinijoj. Kovo 30 d. italai užėmė dar miestą Sardo.

Dabar italams yra kelias atviras į Abisinijoj sostinę Addis Abeba.

Draugija „Juodas Dragūnas“

Londono laikraščiai rašo kad Japonijoj egzistuoja slapta centrinė draugija «Juodas Dragūnas» kurio tikslas — varyti plačią propagandą visame pasauly geltonosios ir juodosios rasijų tarpe, kad Azija turi būti užleista tik geltonajai rasei, kad baltieji turi apsigyventi tik Europoje. Apie Amerikas nekalbama. Afrika turi susivienyti su Azija. Tuomet pasaulis pasidalins tik į dvi dalis.

Tie patys laikraščiai rašo, kad tai draugijai inspiruoja Japonija, kuri

tos draugijos vadovybėje turi net savo ministerių, generolų ir kad pats Mikado (Japonijos imperatorius) yra jos garbės pirmininku.

Tos draugijos skyriai randas visame pasauly, bet jie veikia slapta todėl vesti kovą su jais beveik negalima.

Laikraščiai priduria, kad vis vien anksčiau ar vėliau Japonija susitais su Kinija ir tuomet baltiesiems pavojus yra aiškus.

Siemet i Latvija galės

vykti apie 8000 darbininkų iš Lietuvos, Latviai pradėjo darbininkus samdyti jau kovo mėn.

Per 1935 mt. Lietuvoje priaugo

23750 žmonės (1934 — 24981, 1933 — 29396).

Čiurlionies 25 mt. jubiliejaus

iškilmės Lietuvoj numatytos balandžio 26 d.

ARGENTINA

— Lietuvos Pasiuntinybės konsularinio skyriaus vedėjas p. Kučinskas netrukus išvyksta Lietuvon 6 mėnesiams atostogų. Vykdamas Lietuvon užsuks ir į Braziliją, būtent į São Paulo miestą, kur pabus keletą dienų pas savo pažįstamus bei gimines.

— Argentinos Lietuvių Šv. Kazimiero Bendruomenė savo susirinkime padarė nutarimą kreiptis Lietuvon su prašymu atsiųsti antrą kunigą. Itešė pageidavimą, kad būtų sugrąžintas kun. B. Bumšas.

— Nutarė statyti savo bažnyčią. Tam susirinkime pavesta B-nės valdybai rūpintis nuosavybės įgavimu ir savos bažnyčios statymu.

— Šv. Kazimiero bendruomenė nutarė savo spaustuve praplėsti, įruošiant linotyra ...

SKELBIASI NEISTEKĖJUSIA

Alto da Mookos piliotė lietuvė Dominikienė, perėjusiais metais paėmusi šliubą Šv. Antano do Pary bažnyčioje, vietinėj spaudoj paskelbė, kad ji toliau jau su savo vyru nenorinti gyventi, todėl su juo skyriasi ir nuo kovo mėnesio skaito save neištekėjusia.

Keista, piliotė Dominikienė lanko bažnyčią, skaito save katalike ir dabar tokią nasamone skelbia. Gali negyventi su vyru, gali jį pamesti, gali likti «gyvanašle», bet niekuomet «neištekėjusia».

Padarysi gerą dovaną saviškiems Lietuvoj, jei jiems užprenumeruosi 1936 metams

«ŠVIESA»

Pasipiktino tėvai

Kovo 25 d. Šv. Juozapo bažnyčioj buvo atlaikytos pamaldos už tragiškai mirusio Algirduko Leitos vėle. Šias pamaldas užsakė ir aukas surinko patys Villa Bellos mokyklos mokiniai, aukodami kas po 100 reisu, kas po 200, 500 ir po daugiau. Paskirtą valandą visi vaikučiai susirinko į bažnyčią atiduoti paskutinę pagarbą mirusiam savo draugui. Bet koks buvo visų tėvų nusistebėjimas, kuomet pamatė, kad su vaikučiais tik atėjo viena mokytoja ponė Z. Nalivaikienė. Tas nusistebėjimas virto pasipiktinimu, kai tėvai sužinojo, kad mokyklos vedėja ponė L. Majienė pasilikus klaseje apie 30 mokinių davė jiems pamoką, tarytum mokyklos mokinys būtų visai nemiręs.

Kaip ten bebūtų, bet vis tik, jei buvo atiduodama visos mokyklos vardu paskutinė pagalba mirusiam savo nariui, tai nereikėjo daryti jokios išimties, o dabar išsina, kad ponė vedėja miręs mokinys buvo visai svetimas.

Korespond.

REDAKCIJOS PRIERAŠAS. Ponė L. Majienė «Lietuvy» iš kovo 28 d. sako, kad «Šviesa» apie ją per daug neteisybės parašius. Cia turim pažymėti, kad mes nė nemanom kaltinti ponė Majienę toje nelaimėje, bet tik buvom iškėlę tą faktą, kurį ir pati ponė Majienė pripažįsta. Taigi jei taip, tai kam vesti vaikučius ten, kur yra pavojaus?

„Vilties“ choro reikalu

Siuo pranešama choristų žiniai, kad chorų repeticijos eina šia tvarka:

BOM RETIRE: ir madeniais ir ketvirtadieniais.

MOOKOJ: antradieniais ir penktadieniais,

VILLA BELLOJ: Trečiadieniais ir šeštadieniais. Visur nuo 7½ val. iki 10½ v. vakaro.

Visi gerbianieji choristai yra prašomi repeticijose būtinai dalyvauti.

B. L. J. S. «VILTIS»
Centro Valdyba.

ČIA SKAITO JAUNIMAS!

Mes kilsime!..

Vieną rytą galingas kalnų erelis skrido aukštyn saule pasidžiaugti. Jis iškilo labai labai aukštai: vos užmatė žemai po savo kojomis snieguotas kalnų viršūnes. Erelis plasnėjo sparnais, kilo vis į viršų, suko ratą ir džiaugėsi saule. Staiga netikėtai kilo baisi audra. Juodi, stori debesys griaustinio daužomi judėjo; žaibai raižė dangaus sklifautus. Erelis pateko į audros sukurį. Dūkstantis vėjas mėtė jį į šalis, klaipe sparnus. Tačiau erelis nenuiminė: jis nepazįsta baimės. Bet audra, nutvėrus erelį į glėbį, trenkė jį žemėn. Sulamentas, sudaužytas, privargęs paukštis gulėjo ukfninko kieme, netoli daržinės. Po jos stogo tūnojo audros išgašdinti žvirbliai.

— Čir, čir! — sučirskė žvirbliai.

— Va mūs karalius!

— Karaliau! — sušuko jie. — Kodėl čia gulį?

— O jūs ko ten pastogėj sulindę?!

— Mes nuo audros čia! — atsakė žvirbliai.

— Ir mane čia audra nutrenkė! Žvirbliai ėmė juoktis.

— Tai ko tu taip aukštai lakioji! Skraidyk su mumis žemai.

— Mano laimė aukštyn kilti! Ma no džiaugsmas beribėje narstyti! — atsakė galingas kalnų erelis ir, suplas nojęs plačiais sparnais, pakilo aukštyn. Mažyčiai žvirbliai pasiliko žemėje. Jie nesuprato erelio laimės kilį aukštyn nepažino to didelio aukštumos džiaugsmo.

Kilti aukštyn — jaunuolio šūkis. Aukštyn į erdves, aukštyn! Tepakelia kartais jaunuolis savo mintis nuo kasdienos juodumo. «Ne vien duona žmogus gyvena». Aš žinau daug jaunuolių, maitinančius dvasią tuščiomis dainomis, gal net nepadoriais pasilinksminimais, negražiais šokiais... Tai maistas žmonių, kurie nepakyla aukštyn, kurie, kaip žvirbliai, pasitenkina kirmėlaitėmis. Tačiau tepasotina juos trumpučių laikui. Rytų jie junta dar didesnį alkį, nes anas jų maistas netikras.

Jaunuoliai, kurie nenori geresniais būti, kurie nekyla aukštyn, yra klajojanti elgetos. Mes kilsime!..

P. L a z a r a v i č i u s.

Per skausmus į garbę!

Kaunas. Autobusų stotis. Maišosi žmonės. Tarp jų landžioja nuskuręs berniukas, mokyklinę dėžutę užsikabinęs ant pečių, su reklamine kepure ir siūlo dienraštį «ABC» ir ekstra telegramą «Kas padegė reichstą».

— Pone, gal pirksite laikraščius?
Bet nėkas nė dėmesio beveik nekreipia — eina ir prašina.
— Ar daug tu, broliuk, gauni už tai? — klausiu.

LIETUVIŲ KATALIKAI

Neužmirškite, kad laikraštis «Šviesa» yra Jūsų organas. Tad Jūsų pareiga yra jį visokeriopa remti teikiant jam įvairių žinelių ir užsiprenumeru jant netik sau, bet ir saviškiems ne tik čia Brazilijoje, bet ir kitur gyvenantiems. Tik bendromis pastangomis laikraštis «Šviesa» tobulės ir didės.

Lietuviai biznieriiai turi taip pat žinoti, kad geriausiai yra savo skelbimus talpinti tik laikrašty «Šviesa».

Vieną centą nuo laikraščio (parduoto egzemplioriaus).

— Kur tėveliai gyvena, ką veikia?

Tvirtovės Alėjoj. Dabar jau gavo darbo. Dirba visokį darbą.

Berniuko viena rankutė sužeista, pats išbales... Gaila žiūrėti... juk jis išnaudojamas...

Prisiminė man, kad ne vienam ir didžiųjų žmonių teko jaunystėje beviltiškai vargūi į akis žiūrėti tik paskui prasimušti į gyvenimo viršūnes...

Per skausmus į garbę!

Pr. Ž a i d y s.

NEISVENGIAMAS PILIETINIS KARAS

Paryžiaus laikraštis «Le Matin», nagrinėdamas bolševikų judėjimą Ispanijoje, rašo, kad pilietinis karas yra neįsivengiamas. Atvykę iš Sovietų Rusijos agitatoriai Bela Kun, Janson, «Iedel», Promakoff ir Neumann varo visu tempu bolševistinę akciją ir organizuoja atskiras kariuomenės dalis, kad prireikus tuojau pradėt puolimą. Jau ir revoliucinis komisariatas yra suorganizuotas, taip kad gal neužilgo ir ten bus komunistų «rojus».

Dešiniųjų partijų vadai bėga iš krašto ir ieško kitose valstybėse pagalbos gelbėti Ispaniją.

KOMUNISTAI VIS NERIMSTA

Nors Brazilijos policija veda aštrią kovą su komunizmu skleidėjais, tačiau negali nusiraminti ir dar kur ne kur savo galvas kelia. Taip kovo 23 d. Bello Horizonte susekta slapta komunistų organizacija, kurios tikslas buvo sukirti visuomenę prieš vietos vyriausybę. Be to susekta, kad ir kai kurie deputatai buvo prisidėję prie pereinamųjų metų sukilėlių. Dabar pratęsus karo stoviui ir įvedus kai kuriuos papildymus išleistam naujam dekretui iš kovo 21 d., manoma, kad komunistų veikimas bus visai likviduotas.

Juokingi tie komunistai! Ten Rusijoje jau po biskų einama prie mo narchinės tvarkos ir nuo komunistinių idėjų atsisako, bet čia Brazilijoje dar norima tas atgyventas idėjas įgyvendinti.

Dėmesio

Kas nori persiust pinigų Europon ar kitur, arba laiškus su apdraustu mokesciu, taip pat įvairius siuntinius per pasta tekreipiasi į

ARY BOTELHO

igaliota valdininka

Rua Siqueira Bueno, 92-A

Telef. 4-0389, 4-2881

JUOKAI

UZBONAS TARNAUJA KOL AUSIS NUTRUKSTA

Londonė buvo gerai išsilavinęs ekonomistas, vardu Hunter Rodgers. Kur jis gyveno, niekas nežino. Žinojo tik, kad jis nepaprastas žmogus, nes visada ėjo valgyti į pirmos rūšies restoranus ir viešbučius. Tur tingai apsirėdęs ir gražiai atrodamas, mo kąs taipgi reikalingas manieras.

Atėjęs į valgyklą visada mokėjo kaip reikiant atsisėst prie stalo ir užsisakyti sau tinkamus valgius, kurių nuplovimui nepamiršdavo niekad ir francūzų raudonvynį. Baigdamas valgyti, visada surasdavo valgyje tai plauką, tai musę tai kaulo atsaižą, kuri sužeidus jam liežuvį ar gomurį. Iš to kildavo skandalas ir didelis ponas atsisakydavo užmokėt už valgius ir gėrėjmus.

Skandalui kylant, jei valgykloje būdavo daugiau žmonių, tai savininkas nenorėdamas susilaukt gėdos ir svečių boikoto, visada pasiskubino pats, iš anksto pasiūlyt taiką, nereikalaujant iš pono užmokėt už valgius, ir dar duodavo gniaižtinių kelis svarus, kad tylėtų.

Viskas baigdavosi kuosauniausia, kol ponas Rodgers užsimanęs valgyti ir išsigert, nueidavo į kitą tokią valgyklą, kur užmokėstis visada susimaišydavo su skandalu, ir gavęs gniaužtinį, Rodgers laukė sekančio valgio laiko. Kaip ilgai tas jam sekėsi, ir jis pats nežino, nes visų malonumų knygoje jis nerasė.

Bet kartą jis padarė klaidą, kuri nuokart visą jo karjerą sugadino. Ne apsižiūrėjo, ir net nepajuto, kaip įėjo į tą pačią valgyklą, kurioje prieš dvi dienas buvo gardžiai pavalgęs, atsigeręs ir už rastą sriuboje siūlą gavęs dovanų, ar radybų, dešimtį svarų sterlingų. Čia jį tuojau valgyklos savininkas pažino ir pašaukė policistą, kuris jį areštavęs atidavė teismui. Byloje paaiškėjo, kad didelis ponas Rodgers jau nuo šešių metų Londono valgyklose ir viešbučiuose dykai maitinosi, gėrė raudonvynį, keldavo skandalus ir užtai gaudamas kyšius, krovėsi su kapitalą.

«M.»

REIKIA GAIDĮ TAISYTI

Vieną kartą į šakius atvažiavo tulas kaimietis ir atsivežė gaidį. Die na buvė karšta, tai gaidys išsižiojęs stebėjosi ir savęs klausinėjo, kokiam paibėlui gaspadorius jį atsivežęs į miestą dabar nešiojasi.

Kaimietis ilgai vaikščiojęs ir į visas puses dairėsis, ant galo pamatęs prie gatvės kampo stovintį miesčionį,

SPAUDOS TALKININKŲ MARŠAS

Kur lygūs laukai,
Snaudžia tamsūs miškai,
Žmonellai tamsuollai dumoja...
Ar skaityti pradėt,
Ar čia dar palūkėt
Ir snaust po senovei tamsoje...
Bet aušta diena
Jiems miegoti gana!
Prikelkime tuos kur užmigo...
Ir žodžiū geru.
O jei ne — tai varu
Jiems laikraštį brukim ir knyga...
Pasaulis platus
Seniai pralenkė mus,
Jau skaito ir negrai ir kinai...
Tik mūsų šalis
Atsilikus dar vis,
Kaimynų pavyt nemiegina...
Bet stosim visi,
Ir gadynė tamsi
Prapuls, ka'p kitur jau prapuolė...
Tad drasiai, draugai,
Darbas truks neilgai,
Neliks čia ne vieno tamsuolio..

Talkininkas.

priėjęs jo paklausė:
— Ponuli, kur čia yra zegormėis tras (laikrodininkas)?

Miesčionis šnairom į kaimietį pažiūrėjęs paklausė:

— O ka n tau jis reikalingas? Bene nori „dziegorėlį“ pirkt?

— Ale kur čia... Nešu, ve gaidį pataisyti. Seniau giedodo sykis į sykį, o dabar galas žino kas jam pasidarė, jįsai česo visai nelaiko...

«M.»

M Ė G S T A

Simas — aš labai mėgstu klausyti pamaldas ir pamokslus per radio. Klimas: — O kodėl?
Simas: Ba galima žiovaūti nesisilepiant.

Ž I O P L A S

Katrė: Mano vyras tiek žioplai, kad jis amžinai užmiršta kur nors savo lietsargį.

Petrė: Tai blogai! O mano vyras kaip tik iš namų išėina su vienu lietsargiu, tai visada gryžta su dviem.

P A S I A I Š K I N O

Liudininkas — Tamsta tvirtinai, kad kaltinamieji puolė vienas kitą su kėdėmis rankose. Kodėl, tamsta, nemėginai jų perskirti ir sutaikyti.

— Negalėjau, pone teisėjau, nes nebuvo trečios laisvos kėdės.

— Moteris yra lyg šešelis: Jei tu ją seki, ji bėga nuo tavęs, jei tu bėgi, ji seka paskum tave.

V. Z.

Skelbkitės tik

«Šviesoje»

Uz skelbimų turini
Redakcija neatsako.

Lietuviai Katalikai!

Ar jau insiraset i aukų lapa---paveikla statomos baznycios Villa Zelinoje reikamlams?

Ar jau aukavot josios statybai? Ar jau atlikot savo pareiga?

Jei dar ne, ta paskubėkit!

Dr. B. K. Chipiakoff

(Diplomuotas Maskvos universiteto)

R. Ypiranga 193. 2 and. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0816

Ligonius priima: šiokiadieniai nuo 3 iki 9 val. vak.,
Sekmadieniai nuo 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių
bei nervų ligų. **SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ.**
Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDICINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

Rua Barão de Itapetininga, 242 3-as aukštas

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniai 10—12.

Dr. A. Candia

Venerinės ligos:

Triperis (visose stadijose — aštrus ir kroniškas.) Sifilis.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniai 10 — 12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Tautiečiai!

Visi kai vienas skaitykite

„ŠVIESA“

Jeigu norite žinoti, kas yra Lietuvoj, kas girdėt pasauly, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoje ir kituose kraštuose, jeigu norite susilaukti šviesios ateities svetimoje šalyje, jeigu norite kas savaei turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit „Šviesą“.

„Šviesa“ yra tikriausias kiekvieno lietuvių išeivio draugas ir tarėjas.

„Šviesa“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Šviesa“ lygiai baudžia visus blogus apsi reiškimus, taip lygiai pagiria tai kas gera, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes 338,

„Šviesa“:

Pastaba: Iš provincijos pinigų siųsti Redaktoriaus vardu.

Dr. S. MEITIN.

Diplomuotas Vokietijoje ir Rio universitete.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vak.

Kalbama lietuviškai

Rua Barão Itapetininga 139 (senas 37-a)

salės 8 ir 9

Tel. 4-0715.

DANTISTAS

JOSÉ LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 Sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parselana, arba sidabru — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir su van deniu. Permanente nuo 10 iki 20 mil reisu. Manikiuras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai

Rua José Paulino, 94.

APOLONIJA DEGUTIENE.

„ŠVIESA“

Gaunama šiose vietose:

- 1) Luz Stoties kioske,
 - 2) Prie pašto laiptų ir kampo,
 - 3) José Paulino vaistinėj,
 - 4) Rusų vaistinėj Mookoj,
 - 5) Menkaičio krautuvėj — S Anna.
 - 6) Baužio krautuvėj — Bom Refro,
 - 7) Kirilausko krautuvėj — Vilja Anastacia ir pas atskirus platintolus visuose miesto rajonuose.
- Bendruomenės nariai laikraštį gauna pas b-nės įgaliotinius.

Žinotini Adresai.

1 Lietuvos konsulatas—Rua Aureliano Coutinho, 10, Telf. 5-4275.

Kun. Klebonas — Rua Coronel Moraes, 338.

SKLYPU PARDAVINĖTOJAS

Įvairūs sklypai, įvairiose vietose įvairiomis kainomis ir įvairios paskolos bei namų statymas, kompanijos prieinamiausiomis sąlygomis ir žemiausiomis kainomis.

Kas tik interesuojatės žemių sklypais bile kurioje viloje, teirauktės pas

mano Villa Zelina, Av. Zelina, 24.

Juozas Augulis.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas n. 103) Tel. 4-5567
São Paulo

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Vertėia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama doms ir pilietybės įgijimui.

Miguel Ocougne

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-3693

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADARA PORTOGERAL 12 SOBR. kps. Boa Vista ir 25 de Mar

2 andar, sala 4 e 5

Gyv. butas ten pat 5 aukštė.

Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Sis bei tas

Ištremis du lietuvius

Brazilijos Teisingumo Ministeris jau pasiūšė dekretą komunistų ištremimo klausimu. Kartu su kitais bus iš tremti ir du lietuviai: Juozas Kavaliauskas ir Albertas Lukinskas.

Atvyks tardytojas

Iš gauto privataus laiško iš Lietuvos teko patirti, kad DULR yra nusistatęs pasiūsti į Braziliją incognito (slaptai) vieną savo patikimą asmenį, kuris čia gyvendamas ir nesiskelbdamas surinks visas žinias, išnagrinės bešališkai tikrą padėtį ir savo išvadą pasiūš Kaunan. Sveikintinas nusistatymas. Jau senai tai reikėjo padaryti.

Taip pat sužinojome, kad mūsų organizacijų vadai ir šiaip veikėjai yra nusistatę kvieisti DULR pirmininką p. Skipitį atvykti į São Paulo ir sutvarkyti kolonijos reikalus, nes taip ilgiau tęstis nebegal. Tolyt — vis blogyn. Mūsų p. konsulas jėgų jau visai neturi. Antrą vertus atrodo, kad jis tos santaikos visai nenori. Štai pavyzdžiai. Kun. B. Sugintui ir tik už tai, kad jis susitaikė su p. Nalivaika, atinė Lietuvos Vyriausybės skirtą jam pašalpą ir už kovo mėnesį atsisakė višai išmokėti.

Žodžiu mūsų kolonija priėjo prie didžiausio chaoso, iš kurio atrodo ta rytum jau nebėra jokios išeities.

Bet kas to yra didžiausias kaltininkas? Pagalvokim ir pastatykim kitą klausimą: Ar negalima dar rasti išeitį?

Dėl «skleidžiamų gandų»

«Tėvas» «Lietuvy» rašo, kad «Lietuvių S-gos» posėdžiuose niekad nebuvo svarstoma klausimo apie Tėvų Komitetų panaikinimą. Čia «tėvas»

apsirinka. Kovo 7 d. toks klausimas buvo svarstomas ir šį klausimą iškėlė p. J. Ciuvinskas. Toliau tėvas sako, kad Sąjungai «priklausantioms organizacijoms...». Čia «tėvas» turėtų pasakyti tik «priklausantioms organizacijai», nes Lietuvių S-ga susideda tik iš p. konsulo, kaip o garbės pirmininko, p. Majaus ir sportininkų S-gos «Lithuania», o kiti visi, kaip p. p. Ciuvinskas, Vancevičius. Pažėra yra tik valdininkai, Lietuvos vyriausybės lėšomis apmokami. Apie tai «tėvas» irgi turėtų žinoti.

Irgi Tėvas.

APSILANKĖ P. DRAUGELIS

Balandžio 1 d. «Šviesos» Redakcijoje buvo apsilankęs p. Draugelis, Lietuvos lengvo svorio bokso čempionas, neseniai atvykęs iš Lietuvos į Braziliją.

Čia São Pauly mano su laiku įkurti lietuvių boksininkų klubą ir pradėti savo srity darbuotis.

Mes iš savo pusės linkim jam pasisekimo, kad čia Brazilijoje liktu irgi čempionu.

Už boksa 300.000 dolerių

Balandžio 15 d. New Yorke įvyks bokso rungtynės tarp vokiečio Max Schmelling ir negro Joe Louis. Sutartis tarp jų jau pasirašyta. Schmellingas už tas rungtynes gaus 300 tūkstančių dolerių; o Joe 40% nuo visų pajamų. Bokso rengėjas Micks Jacobs tikisi ganti gryno pelno nemažiau 200 tūkstančių.

Ištikrųjų, geras uždarbis.

Trys bilijonai markių

«Havas» praneša, kad Vokietijos vyriausybė užtraukė paskolą iš apdraudimo bendrovių sumoje trijų bilijonų markių. Kaipo garantija duota valstybės išdo bonai. Apdraudimo įstaigos gaus 4%.

Villa Zelinoj Jūsų ateitis

Būdami Villa Zelinoj neužmirškite užėiti pas Karlos Korkišką, Avenida Zelina Nr. 33. Čia jūs galėsite pasiteliauti ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokėjimui gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą madžiagą namų statybai.

Kreipkitės tik pas Karlos Korkišką, Av. Zelina Nr. 33

visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

Dėmesio

Kas serga žemiau išvardintomis ligomis, skubėkit, o busit sveiki.

Pagyda galutinai ir trumpiausiu laiku šankerj, triperj, sifilj ir visokias kitas užkrečiamas ligas ir net visai užsisenėjusias.

Diplomuotas Europoj ir Brazilijoj Medicinos Felčeris

IZIDORIUS

Villa Zelina
Rua 14, Nr. 9.

Bondės nuo Praça da Sé nr. 32

Autobusai nuo seno turgaus.

Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje villoje sau žemės sklypo Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikame statybai medžiagą.

Raštinės: { Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023
Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11
Vietoje: Avenida Zelina, 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.

PAIESKOJIMAI

Antanina Korsakaitė — Katasonovienė iš Šiaulių pateško savo vyro Petro Katasonovo, atvykusio Brazilijon 1926 metais ir sako, kad jei per du mėnesius neatsilieps, tai ji skaitys žuvusiu. Tuo tarpu Petras Katasonovas gyvena sau ramiai Rio de Janeiro mieste ir nė nemano į paieškojimą atsiliepti, nes jis apie tai nieko nežino.

Paieškojimai talpinami «Lietuvy», kurį ten niekas nekaito.

Italams sekasi

Einant italų oficialaus biūro pranešimu, abisinių kariuomenė pačiam Negus vadovaujant smarkiai nukentėjo prie ežero Aschianghi. Jų krito virš 7000 kareivių.

Taip pat pranešama, kad italai kovo 31 d. užėmė ežerą Tsana.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeitūros namų statybai tam, kas pirks sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Villa Zelina.

Construtora do Lar Ltda.

Autorizada e fiscalizada pelo Governo Federal, conforme decreto de 23-5-1917, sob n. 12.475

Carta Patente nr. 115

São Paulo: Praça da Sé, 50 - 3-o andar.
Telef. 2-2232, Caixa Postal 3522

Kam rūpi ateitis, prasome susipažinti su CONSTRUTORA do LAR LTDA, ir rasite kaip rūpesnius nugali. Mes duodame paskolas nuosavybės išsigijimui ir namų statybai labai patogiomis sąlygomis. Mūsų nariai dalyvauja Loterijos Federal losimuose, ne rizikuojant nei vieno tostono. Mūsų skyrius «ASSISTENCIA BANDEIRANTES» teikia savo nariams ir jų šeimoms veltui sekancias pagaldas: Finansines, Gydytojo, Dantu—Gydytojo, Jurdines, Kommercines ir moksliskas. Narių mokesniai turi keturius laipsnius (serias) 3\$000, 5\$000, 10\$000 ir 20\$000 i mėnesi. Tuo tarpu turime 80.000 narių. Pareikalaukite is mūsų agentų arba tiesioginiai is mūsų istaigos mūsų Prospektus bei istatymus nes tas nieko nekainuoja ir be jokių prievolių. Nuolankiai prasome aplankyti. Kalbamos valandos nuo 8½ iki 11½ ryto.